

Állami altruizmus

Hogyan segít a kormány a tisztviselőkn?

Nula dies sine ira!
Alig mulik el nap, hogy újabb csapást ne mérnének a magyarságra. Az agrárreform során ejtett sebek be sem hegdedtek és máris újabb panaszoktól visszhangzik az ország. Az agrárreform egyik mellékhatását, a tisztviselői lakások céljaira kisajátított házhelyek ügyét kívánjuk itt bemutatni a maga meztelenségében, hogy mindenki tiszta képet alkothasson magának arról, hogy hogyan festenek a valóságban a kormány altruisztikus intézkedései.

Egy régi közmondás szerint: mikor a birkákat nyírják, reszketnek a báránycok. Az agrárreform során érintetlenül maradt belsőségek tulajdonosai tehát elég jól sejtették, hogy őket sem kerüli el sorsuk. Mivel pedig a belsőségeknél nem alkalmas az a jelszó, hogy a föld azé legyen, aki azt műveli, mivel azokat rendszerint maguk a tulajdonosok művelték, vagy műveltették, újabb jogcímet találtak a kisajátításukra: a tisztviselői lakásait. Az egész eljárás pedig azt bizonyítja, hogy a tisztviselőknél és leszármazottaknál hasznuk lesz a belsőségek kisajátításából.

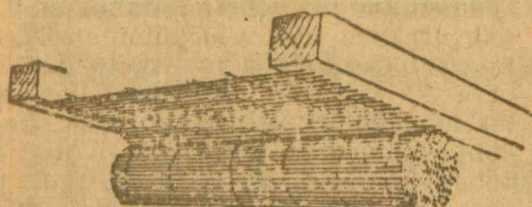
Ime a tényállás.
Az állam kisajátítja a városokban lévő kerteket tisztviselői házhelyek céljaira holdankénti háromezer lej vételár ígérete mellett. Egy-egy tisztviselő 300 négyzet-ötlet kap a következő feltételek mellett: Már a kiosztás alkalmával köteles minden egyes igénylő 120 lej mérnöki költséget befizetni. A háromezer lej vételárát a kiosztástól számított három hónap alatt köteles az államnak megfizetni. Öt éven belül köteles minden tisztviselő a neki jutott házhelyen házát felépíteni, ellenkező esetben elveszti a házhellyel együtt a befizetett vételárát is.

A mai viszonyok között a legszerűsebb ház felépítése legalább 200 ezer lejbe kerül. Minthogy pedig a tisztviselők legnagyobb része az összeg felett nem rendelkezik, és minthogy a pénzintézetek vagy egyáltalában nem folyósítanak kölcsönöket, vagy csak igen nagy kamattal mellett, mindenki előtt világos, hogy a kiosztott házhelyek öt-év múlva is ház helyek lesznek és csak annyi változás lesz, hogy a szegény tisztviselő megszabadult keservesen meglakartott 3000 lejtől.

Es most vizsgáljuk meg a kérdés altruisztikus oldalát.
Senki sem vonja kétségbe, hogy a tisztviselő, aki egész munkásságát az államnak szenteli, joggal kívánhatja attól, hogy legalább elsőrendű szükségleteiről gondoskodják. Az állam tehát áldozatok árán is köteles volna a tisztviselői lakásáról gondoskodni. Az állam azonban nem ezt teszi. Az a hold kert, amiért ő meg nem hátrazott időben fizetni fog 5000 lejt, rövid három hónap alatt 13000 lejt jövedelmez neki, sőt építés hiányában a pénz is, a földet is megtartja. Lehető és szabad-e az államnak, mint a legfőbb erkölcsi köztételnek, a saját tisztviselőinek ötszörös árban földeket eladni.

Es lehet-e, és szabad-e ehhez a fura altruizmushoz szegény adófizető emberek telkét kisajátítani?

Az ilyen kisajátításokról bátran elmondhatjuk, hogy sem a tulajdonosoknak, sem a tisztviselőknél nem fűtyölt a rigó.
Dr. Leitner Mihály.

A Bach's-mennyezet

(deszkaszalozás nélküli) hasonló jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádzott mennyezet.

BACULA - mű Ganzert & May Brassó

BOLONYA, Jancsi-sor 3. Telefon: 3-66.

Al andó raktár:

Arad: Merle Géza, okl. mér. Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 44.
Bukarest: M. Akenasy, Bulv. Besarab 143. Telefon: 26/16.
Braila: I. Axelerat & Comp. Str. Regala - Colț Plevnei. Telefon: 60 I.
Kolozsvár: Szénási I. cal. Mánástur 8. Telefon 3/48. — Nagyszében: Faipar R. T. Háromcserefa-ucca. Telefon: 68. — Temesvár: Polgár A. & Társa R. T. III. Quiv. Carol 46. Telefon: 77. — Giurgiu: I. Carnabatu. Focșani: Gottfried Leibovici. — Medgyes: Wilhelm Oberth, Piața Reg. Ferdinand 7.

Szoborleleplezés gépfegyverekkel, lövészárkokkal és barrikádokkal

Véres harc Halle mellett német rendőrök és kommunisták között

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

HALLE, május 14. Most folyt le Halleban Molike tábornagy szobrának leleplezési ünnepélye, amelyet a német monarchisták, ötvenezer ember részvételével tüntetésre használtak fel. A hallei rendőrség Ludendorff müncheni gárdáját nem engedte az ünnepségre, mert ezek már előzőleg hirdették, hogy a szoborleleplezés előtt leszámolnak a kommunistákkal. A kommunisták is fenyegetőztek, mire a rendőrség óvintézkedésképpen a pályaudvartól a város közepéig lövészárkokat ásott és barrikádokat emelt.

A szoborleleplezési ünnepélyen VII mos császár harmadszülött fia, Oszkár is résztvett.

Az ünnepség lefolyása alatt jött a híre annak, hogy Boellbergben a rendőrség fegyveres harcba keveredett a Halle-felé vonuló kommunistákkal és

szétverte őket. A harc súlyos lefolyású volt, s

abban négy rendőr súlyosan megsebesült, egy pedig meghalt. A kommunisták oldalán izen estek el, pontos adatok azonban nincsenek, mert a kommunisták halottjait magukkal vitték.

Az összeütközés hírére a hallei rendőrség körülfárta gépfegyverekkel a hallei népcsernokban gyülekező kommunistákat és csak az ünnepségek lezajlása után, hajnali két órakor, engedte hazazárni őket.

Magának az ünnepségnek főszónoka Dusterberg alezredes volt, aki a német fajvédő eszme győzelméről beszélt, s kijelentette, hogy a németeknek egy új császári birodalomban való tömörülésre kell törekedniük.

Egyetlen új ház sem épül az idén Brassóban

Kétszáz építkezési engedély és csupa — renoválás mindössze egy tisztviselői házhelyen építkeznek

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 14. Az idegen, aki Brassóba vetődik, mindenkor megkülönböztetett elragadtatással hódol a város pazar természeti szépségének, midőn azonban tüzetesebben megvizsgálja a város házait, uccáit, társadalmi és kulturális intézményeit, lehülten, csalódottan jegyzi meg:

— Szép-szép, de mennyit kell még fejlődni ennek a városnak, hogy hivatásos nagyvárossá legyen.

Es ez igaz is. Brassó egy határtalan gyönyörű szép: lehetőség. Minden attól függ, hogy ez az ódon város a jövőben mennyire fogja tudni kiaknázni példátlan természeti adományait, milyen mértékben fog ugynevezett haladást tartani a korrall, azaz rapszodikus rövidséggel: hogyan fog kiépülni a város?

Ilyenkor tavasszal szédületes tempóban kellene mutatkoznia az építkezéseknek. Tényleg a város több fő-uccáján látni is némi építkezési tüneteket, ez azonban sajnos édeskeves ahhoz, hogy Brassó az ország forgalmi középpontjaiból emberi munkával az ország kulturális és kereskedelmi gócpontjává váljék. A Brassói Lapok munkatársa ma felkereste Freiber Gusztáv városi mérnököt és felvilágosításokat kért tőle az 1924. évi építkezésekről. Érdeklődéseimre ilyen választ nyertem:

— Sok jót nem mondhatok az ideji építkezések arányairól! Már május derekán vagyunk és eddig mindössze 200 építkezési engedélyt adott ki a városi mérnöki hivatal.

Ennek a számnak a látszólagos nagysága még jobban lepad, ha tekintetbe vesszük, hogy az engedélyek 90 percentje renoválásra vonatkozik, s új ház igazán kevés épül. Ezek is jobbra munkáslakások, amelyeket kisemberek, többnyire vasutasok és munkás emberek építenek saját kezükkel és saját erejükkel a Deresteyi uton, a Zajzoni uton és a Gyár uton. Az ületők Csikmegyében és Háromszéken régi faházakat vásárolnak maguknak, ezeket lebontatják, az anyagot Brassóba hozzák, ahol szűkségükre építenek fel maguknak. Ezek a lakások persze éppenséggel nem mozdítják elő a város arculatának szépitését, viszont ténylegesen enyhítik a lakásínséget és a megszorult családok száját juttatják otthonhoz.

— Hogy miért nincs nagyobb mértékű építkezés? A kérdésre csak a régi refrénnel felelhetek: az olthatatlanul nagy pénzkrisis miatt. Azonkívül az anyag is szakadatlanul drágul. Egy példa. Ezer darab ugynevezett falusi téglá az idén 1700 lejtbe jön, egy vagon cement 34 ezer lejtbe kerül, míg tavaly 24 ezer lejtért kánálták. Még aránylag a munkabér a legolcsóbb, (a szakmunkás órabére 20—24 lej, a napszámósé 8—10 lej) s ennek oka az, hogy

munkások ezzel öröklék el Erdélyt, hogy itt jussanak keresethez,

s a nagy munkátlanság persze lenyomja a munkabéretet.

A renoválások sorából ki kell emelni a Sütő ucca és Weisz Mihály ucca sarkán új épülő nagy bérházat, amely nek renoválási költségei legalább másfélmillió lejtbe rugnak, a Népbank új, díszes székházát a Kapu-uccában, a Brassói Lapok új rotációsának az épületét, az Alsóvilla uccában a Dr. Depner-féle szanatorium újrajépítése és kibővítése folyik elég gyors tempóban. Különben egyéb, új építkezéseknek még a tervéről sem hallok, holott tavaly rengeteg tervet nyújtottak be az építészeti hivatalhoz. A kiadott építkezési engedélyek számában is lesújtó visszaesés tűnik ki 1923. évhez képest, mivel az elmúlt évben (az ideji kétszáz engedéllyel szemben) 365 építkezési engedélyt adottunk ki Brassóban.

Szomorú az is, hogy még a város által bagatelle-áron kiutalt tisztviselői telkeken sem indult meg az ideji építkezés. Ja, nincs pénzük az új telektulajdonosoknak sem. Sokan spekulálnak is a házhellyel. Eddig

mindössze egyetlen városi házhely beépítését kezdtek meg, még pedig a Lovász réten, ahol dr. Lordea orvos, a brassói egészségügyi felügyelőség vezetője építet magának egy szépnek ígérkező palotát.

Interpelláció a magyar nemzetgyűlésen a jugoszláviai Magyar Párt betiltása miatt

BUDAPEST, május 14. A magyar képviselőházat ma megnyitják. Eddig tizenegy interpellációt jegyeztek be a nemzetgyűlés első ülésére. A legérdekesebb Ugron Gábor interpellációja, a melyet a képviselő a jugoszláviai magyar pártnak a béigrádi kormánytól történi feloszlátása tárgyában a külügyminiszterhez intéz. Pesthy Pál igazságügyminiszter ma nyújtotta be a Ház elé a büntetőnovella tervezetét.

JÓ KERESET KÉREK, megjöttök a temesvári huszárok! A legjobb és legkedveltebb csárdás Moravetz kiadás, mindenütt kapható.

HUBERTUS
1 visszarakott 12-ös szarvasagancs, gyöngyökkel, kiállítási példány. — 10-es agancs, díszes táblán. — 12 drb. 6z agancs 10 önféle nagyságban, díszes táblán. — 1 fegyvertábla, nagyság 200/150 cm., 15 cm. széles kerettel, sarok díszekkel, szép szarvas agancs applikkal. — 1 ételkosár 4 személyre, tányér, kés, villa, legfinomabb kivitelben. — Azonkívül egy 1/2 lőerejtű, 220 voltos motor **eladó** Sárközy István művésznél Fogarason.

Páris a gázvilágítás százéves évfordulóját ünnepli

Lebon Fülöp a tragikus sorsú felfedező — Jubileumi kiállítás lesz júniusban

PARIS, május 10. Páris júniusban a fényt fogja ünnepelni, mely először ragyogta be a boulevardokat. Az irodalmi, tudományos és politikai centennáriumok után elérkezett a gázvilágítás 100 éves évfordulója. De kinek invenciója volt a gázvilágítás? A XVI. és XVII. században már több kutató jött arra, hogy a fa desztillációjából egy gyúlékony gáz illan el, de csak Lebon Fülöp egy fiatal francia mérnök foglalkozott először tudományosan a jelenséggel. O egy kis fadesztilláló kemencét konstruált, melyből a fejlődő gáz egy szűrőn át jutott az égőbe. A brachay-i születésű Lebon, az első sikertől felbuzdulva, azt a merész kijelentést tette kollegáinak, hogy ki fogja világítani Párist és Brachayt. De ezen kijelentések csak arra voltak jók, hogy kollegái és Brachay lakói boldognak néztek. Ez azonban nem kedvetlenítette a mérnökünket. A gáz lángja — mondotta — fogja majd megfűzni életeinket, ez fogja fűteni kandallóinkat, fogja szárítani fehérneműinket, melegíteni fürdőnköt. Lebon Fülöp szencziációs felfedezésével Párisba sietett, itt a Szent Lajos sziget egyik kis hoteljében állította fel apparátusát, amelynek a thermolampe nevet adta. A kis géppalattai fejlesztett gázzal kivilágította a hotelt és kertjét. A kivilágításnak óriási sikere volt. Egész Páris csodájára járt a bűvös fénynek, s a képzett, tudományos szakemberek nyomban új ötletekkel tökéletesítették Lebon felfedezését. Az Angorával való háboru egyideig megakasztotta a kísérleteket, Lebonnak is el kellett hagynia a fővárost, s csak 1804-ben Napoleon császárrá koronázásakor érkezett vissza. A nagy nap előestéjén a Champs Elysées-re ment sétálni, mely akkor még lakatlan s veszélyes hely volt. Itt megtámadták, s másnap kesszurásoktól borított halotttestét találtak meg. Ily tragikus módon halt meg a gázvilágítás felfedezője.

De Lebon műve nem tűnt el vele. Az angol Murdock fejlesztette tovább, főképp pedig a cseh Winzler, akinek tulajdonképpen a gázvilágítás praktikus alkalmazása, s gyors elterjedése köszönhető. Párisban Lebon kísérleteit látva, Angliába utazott s itt Windsor néven, hosszú küzdelem után királyi szabadalmat nyert, s csakhamar megalapította a most is létező társaságot, mely London kivilágítását tűzte ki feladatául. Windsor később átjött Párisba, s itt hasonlóképp buggzó tevékenységet fejtett ki XVIII. Lajost roppant érdekelte az új világítás s csakhamar a francia királyi társaság is megalakult, amelynek telepe az Avenue Trudaine és rue des Mortyrs keresztezésénél volt. 1823-ban ez a társaság már az Operaházba vezette be a gázvilágítást, s 1824-ben gyűlt ki először ünnepélyesen. Nos, ennek van most épen száz éve. Páris uccáira azonban csak öt év múlva került a láng. 1829 január elsején gyúttak ki először a Place de Carrousselámpái, majd a Rue de Rivoli, s a többi fővonalak lámpasora s, ma a szerencsétlen sorsú Lebon Fülöp minden jóvá tétele — mellyel egykor megnevelték brachay-i lakóit — beteljesedett.

A centennárium alkalmából, egy gázvilágítás egész fejlődését bemutató nagyszabású kiállítás lesz május 31-től június 29-ig a Jardin d'Acclimatationban.

KORONA KÁVÉHÁZ

keres
férfi és női
segédmunkásokat
a vendégek kiszolgálásához.

JÓ KERESET BIZTOSITVA!

HIREK

Május 15.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra, Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejében gondoskodjanak, nehogy a postai késedelmes kézbesítése miatt a lapköltés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	600 lej
Félévre	320 lej
Negyedévre	170 lej
Egy hónapra	80 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

(A Magyar Párt brassói nagygyűlésének tárgysorozata.) A Magyar Párt június 1-én, mint ismeretes, Brassóban nagygyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szervezeti és ügyviteli szabályzat módosítása. 3. Jelölő bizottság kiküldése. 4. Ügyvezető alelnök évi jelentése. 5. Határozat a Párt-iskola programjának megállapításáról és a kormányhoz ebben a kérdésben intézendő emlékirat felől. 6. Határozat a Pártnak a közg. reform kérdésében való állásfoglalás tárgyában. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok. 9. Elnöki zárószó.

(Mussolinia város alapítványt.) Rómából táviratozzák: Caltagirone város mellett új város építését kezdték meg, amelynek Mussolinia lett a neve. A város alapkövét tegnap ünnepélyesen maga Mussolini tette le.

(Désy Zoltán halálhíre.) Budapesti táviratozzák: Désy Zoltán halálhíre ma délután szállították át a parlament kupolacsarnokába, ahonnan csütörtökön fogják eltemetni. A temetésen Apponyi Albert gróf a nemzetgyűlés nevében, Bethlen István miniszterelnök a kormány nevében, Ugron Gábor az erdélyiek nevében fog beszélni. A sárnál Köllő alispán Marosvásárhely város nevében mond gyászbeszédet.

(Elkészült a rádió-törvény.) Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A rádióhasználatára vonatkozó törvényjavaslat — amint értesülünk — már elkészült. A javaslat a svájci mintát vette alapul, amely tudvalevően nagyon konzervatív, mert a rádióhasználatát szigorú ellenőrzés alá helyezte. Mivel Svájc a politikai menekültek hazája, a szigorú felügyelet ottan indokolt. De Romániában ennek a létjogosultsága nincs. Az új törvényjavaslat szerint a hallgató készülék felállítására engedélyt kell kérni. Ezenkívül mindazok, akik lakásukat rádióval akarják berendezni, kötelesek esküt tenni arra nézve, hogy a hivatalos titkokat, amelyek véletlenül tudomásukra jutnak, nem fogják továbbítani. A postai szakszolgálatoknál is minden rádió-állomás tulajdonosára nézve kötelező lesz. Mivel az engedély még más katekhoz is kötik, az okmányok tulajdonosok ellenőrzés miatt valószínűleg nem sok előfizetője lesz a radiónak.

Tökéletes szabású raglancok csak NEUMANI-nál!

(Börtönre ítélt gyermekrontó detektív.) Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Borkos István kolozsvári Honvéd-uccai sziguranca detektív az elmúlt héten egy sziguranca alkalmazottnak tizennégy éves leányán akart erőszakot elkövetni. Borkos István már rég udvarolt az eléggé kifejlett leánynak, s egy délután, mikor aljas merényletét éppen végrehajtani akarta, csak a leány apjának véletlen közbejött akadályozta meg a bűncselekményt. A kolozsvári bíróság Bohetel Sándor elnökségével ma tárgyalta ezt a bűnügyet. A vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését, ezzel szemben a kis leány esküvel bizonyította apja vádját. A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint Borkos István erőszakos nemű közönséges kísérletének büntetése miatt 8 havi börtönre, három évi hivatalvesztésre, s politikai jogainak felüggasztására ítélt. Az orvosi lízenyítvány szerint a leányka még erintelessen.

(Vízhiány.) A hatóság közli: Bolonya és Ó-Brassó vízcsőhálózatán kívüli további intézkedésig a belváros hálózatát is a nagy piac magasságáig esti 11 órától reggeli 5 óráig zárva tartják.

(A nérológiai kirándulás.) Résztvevői május 13-án indultak meg programszerinti erdélyi kirándulásukat. A mintegy 90 tagú javarészből orvosokból álló társaság Brassóból reggel 7 órakor autókban indult utnak a legelőbb Előpatakot kereste fel, ahol a vármegye prefektusa s a sepsiszentgyörgyi orvosok küldöttségére várta a kirándulókat. A társaság dr. Debreczy Bélának, az általános kereskedelmi Rt. ügyvezető igazgatójának kalauzálása mellett először is az ásványvíz üzemét tekintette meg, nagy figyelemmel hallgatta a szakszerű felvilágosításokat. A modern gépekkel felszerelt üzemnek a víz abszolút tisztaságát biztosító, gepszerű munkamenete a társaság tagjai közt méltó feltűnést keltett: A melegfürdő, a vilátelep megtekintése, majd dr. Vintila főorvosnak a víz gyógyhatásáról tartott rövid értekezése után a társaság Sepsiszentgyörgyre utazott. Itt a város gázarvillás-telepénél várta a kirándulókat. Egy órai ittartózkodás után a kirándulók Bodokra indultak s a »Matild« forrást tekintették meg. A kirándulás következő állomása Málnásfürdő volt, ahol az ásványvízvillalatok által adott ebéd után a »Mária« forrás berendezését tekintette meg a társaság. A késő délutáni órákban a kirándulók tovább utaztak. Az ut további folyamán a torjai sanatoriumot, Tusnádi fürdőt, Borszékét, Szovátát és Marosújvárt fogja a társaság meglátogatni.

(Nyolc év után életjelt adott magáról.) Szeszélyes kedvében boldog történetekkel is szolgált az élet. Egy brassói fiatal iparos emberről, aki a világháborúban katonának vonult be, majd 1916. évben eltűnt az orosz fronton és azóta semmit nem tudtak róla a hozzátartozói, ma levél jött, amelyben arról értesítik a szüleit, hogy él, egészséges, és haza szeretne jönni. Szabó Ferenc volt brassói cipész az illető, (Szabó Ferenc cementgyári fuvaros fia) akit hozzátartozói és ismerősei már régen elisrattak és talán — el is felejtettek. Szabótól ma levelet hozott a posta édesanyjának, akit arról értesít, hogy él (egy ismeretlen nevű városkában) és minden vágyával és energiájával azon van, hogy hazajöhessen. Csodálkozik azon, hogy szüleitől egy izben sem kapott híradást, holott ő gyakran írt haza. A boldog szülők most úgy érzik magukat, mintha egy terhes álomból ébredtek volna fel, hogy újból él a gyermekük. A volt hadifogoly fiuk hazatérése érdekében sürgősen megteszik a szükséges lépéseket és szívesre várják a viszontlátás gyönyörű percét.

(Egy budapesti bankház botránya.) Budapesti távirat jelenti: A Rombach-uccai Singer és Frankl bankház fizetéseketlen lett. A kétes hírnévű bankház komitensei főleg hordárok, zenészek, libásasszonyok és koldusok. A bankháznak 1650 millió tartozása van. Ic sok hitelkéreje van a lecsatolt területen, különösen Marosvásárhelyen, ahonnan Frankl származik, a kik még nem jelentették be követelésüket. A cég egyik belügyeit Singer a rendőrség lakásán kereste, de nem találta meg, mert a bankár egy vidéki csodarabbihoz utazott el, hogy üzleti tanácsot kérjen tőle.

(Marosvásárhelyen is működnek a zsebtolvajok.) Marosvásárhelyről jelenti Timár János szovátai utmester felesége tegnap a szovátai kavicsszállításokra férje nevében hivatalosan tizenkétszer lejt vett föl. Timárné ezután haza akart utazni, de mikor a keskenyvágyú vonatra fellépett, a nagy tolongásban letaszították a lépcsőről, mire az asszony a földre esett. Ekkor hirtelen melléfurakodott két ismeretlen ember, akik készségesen segédkeztek neki a felállásban, ezután pedig nyomtalanul eltűntek. Az utmesternek nemsokára kétségbeesetten győződött meg arról, hogy lopás áldozata lett, mert a felvett tizenkétszer lej hivatalos pénze eltűnt. A nyomozás a zsebtolvajok ellen megindult.

(A ploesti magyarok bálja.) Ploestiből írják: A német-egyetem helyiségében jól sikerült mulatságot rendeztek a ploesti-i magyarok az egyetlen magyar intézmény, a református egyház javára. Jól sikerült programjával, megújított csárdásaival, egyike volt a legjobban sikerült mulatságoknak. «A kis kadet» szereplői közül Nemeth Anna és Redli József, a «Zsarnok» szereplőiből Kovács Erzsike és Stefiola Márton arattak sok tapsot. Valóság és nemzetiség különbség nélkül adakoztak a buffetre, tombolára. A rendezőség 15.000 lejt adott át az egyháznak, mint tiszta jövedelmet.

(A kolera tenyésztelése.) A szentpéteri ut Brassóban egyike a legfontosabb és legforgalmasabb utvonalaknak. A vidékről itt jönnek legtöbben Brassóba, s ezer meg ezer ember itt iparkodik a rendezőpályaudvarra. Mégis, mint a hozzánk érkezett panasz mondja, erre az utra annyi piszkot, s egymást hordanak ki hivatalosan, hogy az egész környéket penetráns bűz, s döglétes levegő árasztja el. Miután ilyen levegő, s ilyen tisztatlanság az egészségre ép oly káros, mint amennyire méltatlan a városhoz, az illetékes hatóság nagyon helyesen tenné, ha a szentpéteri utat ettől a szenny- és szegényfolttól mielőbb megtisztítaná.

(Utazási kedvezmény a budapesti árumintavásár közönségének.) A budapesti árumintavásár ideje alatt május 31-től június 10-ig valamennyi magyar vasuton és hajóutakon leszállították a menetdíjakat ötven százalékkal. A Duna gőzhajózási társaság minden expressz gőzösére féláru menetdíj kedvezményt adnak s ez a kedvezmény a bolgár, jugoszláv és osztrák szakaszokon is érvényes lesz.

(Elfogták a Schergbörkereskedés betörőjét.) Az utóbbi időben Brassóban elkövetett betörések sorából kiemelkedett a Scherg Testvérek Weisz Mihály uccai börtvényi lelakatában történt betörés, amelynek főtettesét mindeztideig hiába kereste a rendőrség. Most végre a bucaresti rendőrségnek sikerült elfognia a Schergbörkereskedés betörőjét Moldován János, egy nagyszabású származású rovtölteltes betörő személyében, aki az utóbbi időben Erdélyben, főleg Brassóban milliós betöréseket követett el. Letartóztatása alkalmával nagyobb pénzüsszeget és 90,000 lej értékű börtvenműtálati nála. Moldovánt két bucaresti detektív Brassóba hozta és az itteni rendőrség gondjára bízta. Kihallgatását ma kezdte meg a rendőrség, amely egyben Moldovánt tettestársait és orgazdáit is keresi és képet akar alkotni magának arról, hogy a veszedelmes gonosz tevő milyen egyéb bűntetteket követett el még Brassóban.

(Megindul a légi forgalom Budapest és Bécs között.) Budapesti táviratozzák, hogy Bécs és Budapest között megkezdődik a légiforgalom az osztrák légi forgalmi társaság hidroplánjain.

(Dandea primár és Nussbaum Móríc iparengedélye.) Marosvásárhelyről jelenti: Megriuk már, hogy Dandea primár még a belügyminiszter rendeletére sem akarta kiadni Nussbaum Móríc és Lipót marosvásárhelyi lakosoknak a kért iparengedélyt. A megtagadás oka az volt, hogy a Nussbaumék üzleti helyiségére az «Ardealu» irodalmi intézet is reflektál. Ebben az egyenlőtlen harcban mégis Dandea lett a vesztes. Ujabbban az erőszakos primár felettes hatósága egy újabb szigorú rendelettel figyelmeztette, hogy a törvénytelenül visszatartott iparengedélyt haladéktalanul adja ki Nussbaum Móríc és társának. Dandea ur állását, a melyet legvakmerőbb önkénykedésével is szilárdul tartott, most ezzel a kisebb szabálytalanságával majdnem megintgatta.

(A gyilkos szomszéd.) Sulyos kimenetelű verekezés történt legutóbb Prázmár községben. Neascu György összeveszett szomszédjával, Balcu Jánossal és ennek fiával. A veszekedés hevében Neascu előrántott egy bunkósbotot és azzal főbeverte a két Balcut. Az idősebb Balcu János az elszenevedett koponyarepedés következtében elpusztult, míg fia sulyos betegesen fekszik. A gyilkost letartóztatták és beszállították a brassói ügyészség fogházába. Kihallgatását ma kezdte meg Voila Péter vizsgálóbíró.

(Ki talált vagy ki vett a Zajzoni-uton egy kicsi farkaskutyakölyköt?) A kutya tulajdonosa a brassói állomásrendőrség főnöke, Bucuresteanu, Naki kéri a kutya megtalálóját, hogy a kutyát az állomásrendőrségnek adja át, hol illő jutalomban részesül.

(Egy marosvásárhelyi magnásasszony halálos szerencsétlensége.) Marosvásárhelyről jelenti: Sulyos csapás érte a Zeyk és Orbán családokat. Özvegy Orbán Györgyné született Zeykfalvi Zeyk Saroltát halálos baleset érte. A hatvan éves matrona mezőmadarasi birtokáról leánvaival s az intéző feleségével kéttogatos kocsin Marosvásárhely felé indult, mikor az uton egy autó közlekedett feléjük. A kocsi erre megállította az ijedős csikókat, s nem vette észre, hogy egy szakadék mellett állott meg. Az autó robogására megvadult lovak a kocsi a szakadékba taszították. Özvegy Orbán Györgyné a kocsi alá került, ahol szörnyethalt. Az intéző felesége és Orbán Györgyné leánya még idejekorán kiugrottak a kocsiból, utóbbi azonban sulyos sérüléseket szenvedett.

(Amnesztia alá esik Tabán György bűncselekménye.) Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Tabán György Gyergyószentmiklós volt rendőrkapitánya bűnügyével már régóta foglalkoznak a bíróságok. Az ötrendbeli sikkasztással vádolt rendőrkapitányt az illetékes törvényeszkék egy évi börtönre ítélték el. Felebezés folytán az ügy a kolozsvári ítélőtáblához került, amely Tabán György bűnügyét tegnap tárgyalta Tanasescu főügyész kérte az elsőfoku ítélet helybenhagyását. Ezzel szemben a védő kijelentette, hogy Tabán visszaéléseit még 1919 évben követte el, tehát cselekményei amnesztia alá esnek. A bíróság tanácskozására visszavonult, amelynek eredményeképp megváltoztatta az elsőfoku ítéletet s kihirdette, hogy Tabán György bűncselekményei amnesztia alá esnek. A főügyész a tábla ítélete ellen semmisségi panaszt adott be.

(*) A brassói vasutasok otthona és temetkezési egylete május 16-án este 8 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

(*) Szentgyörgyön a legjobb ételleket és italokat az ujonnan megnyitott Tankó-féle sörkertben és étteremben szolgálják ki.

(*) Művészeti plakát kiállítás. A Klingsor, Lensor 31. alatti szalonjában, vasárnap május 18-tól kezdődőleg modern plakátok, címkék, levélpapírok, exlibrisezés könyvbekötések stb. tervezetei és mintái kifognak állítani. Senkise mulassza el, hogy ezeket az izléses munkákat meg ne nézze. Szabad belépés.

(*) Bármilyen zeneműre van szüksége, írjon egy levelezőlapot a Brassói Lapok zeneműosztályának és postafordultával küldjük meg Önnek. Jegyzékek ingyen. Olcsó kották 2 lejért darabonként.

(*) (Apolló Mozgó.) Mivel az igazgatóság a villanytelepet ujonnan átépíti, továbbá a termet teljesen átfestí és modern szellőztetővel látja el, e héten az Apolló Mozgó nem tart előadást. Vasárnap, május 18-án lesz «Az Orkán» című filmnek, a szenedélyek drámájának bemutatása. Tekintettel a nagy érdeklődésre, melyet «Az arany háromszög» című detektívfilm keltett, az Apolló mozgó igazgatósága ezt a műsort egy későbbi időben fogja bemutatni.

(*) (A román állampolgárság) megszerzésére és elvesztésére vonatkozó törvény hiteles magyar fordításban megjelent. Ára 8 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy megrendelhető 3 lej portódíj beutalásával a Brassói Lapok könyvosztályánál.

SZÍNHÁZ

Az Aranymadár keddi előadásán, mely zsufolt nézőtér előtt zajlott le, Zöldhelyi Anna bájában és művészetében újra gyönyörködhetett a közönség. A művésznő a számos táncdarabban is nagy, tetszés mellett vette ki részét. A többi szereplők is mind kitűnő hangulatban játszottak, kivált Somogyi Rózi és Dési Jenő, aki jóízű, mámoros hangulatát mintha egy megelőző mulatságból vitte volna a színpadra. Szerdán és csütörtökön «Mintha álom volna» című operette újdonság van a műsoron. Együttal színészeink bucsuja, is emlékeztető, hogy az a pár hét is, amit a magyar színtársulat Brassóban töltött, mintha álom volna. Ezt a bucsút tegye közönségünk széppé, meleggő, biztatóvá a két előadásban való tömeges részvételével.

KÖZGAZDASÁG

„A romániai agrár-forradalom“

Egy angol szerző megállapításai —
„A román agrárreform orosz mintára készült“

A Brassói Lapok tudósítójától.

BRASSÓ, május 14. Az angol Economistnak most ideérkezett számában találjuk Evans nevű angol közgazdászának „A romániai agrár forradalom“ című művéről szóló alábbi ismertetést. A könyv sajnós, még nem érkezett ide s így csak annyit tudunk róla, hogy Cambridgeben elent meg, s 206 oldalon foglalkozik a romániai agrárreformmal. Angol szempontról a könyvnek jónak kell lennie, mert az Economist másként nem dicsérte meg. De ez még csak annyit jelent, hogy olyan kritikus ismeri el a műveit, aki épen olyan kevésbé ismeri annak a tárgyát, mint talán maga a szerző, aki esetleg csak újságokból, hivatalos és félhivatalos közlésekből ismeri az itt lefolyt gazdasági átalakulást, — amit mégis nagyon helyes érzékkel nevez forradalomnak, mert hiszen nem a fejlődés belső törvényei idézték azt elő.

Az Economist ismertetése nemcsak a könyvre jellemző, hanem az egész angol felfogásra is, amellyel ott a keleti kérdést kezelik; a gazdasági világhatalomnak abban a hűvös magasztalásban már megszűnik minden egyéni megkülönböztetés lehetőségé; ott már nem úgy kezelnek bennünket, mint érző és szenvedő embereket, hanem tökéletes idegenséggel, majdnem olyan módon, ahogy a mi orvosaink a maguk kísérleti nyulat. Sokat bizony nem várhatunk mi az angol itélettől.

Az Economist így ismerteti Evans művét:

Napjaink társadalmi és politikai változásának történetében igen fontos fejezet jut majd a Kelet-Európában lezajló nagy agrárforradalomnak, amely most románszerűen átalakítja mindazoknak az országoknak társadalmi és gazdasági szerkezetét, amelyekeken végig vonul. Az agrárkérdés egész Kelet-Európában kiemelkedő szerepet játszott az utolsó évtizedek alatt, mert az itteni államok jellege tulajdonképpen mezőgazdasági, és az a mód, a nyomon a gordiusi csomót a társadalmi szerkezet megválasztására nélkülül (!) vágják ketté, — nem úgy mint Oroszországban — bizonyára egyformán érdeklő a történetírő, a közgazdász és a politikust. Mr. Evans könyve, amelyet úgy lehet végigolvasni, mint valami regényt, nagyot érdekes képet nyújt a kérdésnek. Romániában végrehajtott megoldásáról.

A könyv jelentékeny részét az agrárkérdés történelmével és a parasztságnak azokban a különböző államokban elfoglalt helyzetével foglalkozik, amelyekhez a mai Románia területei ezeltől tartoztak. Ez a helyzet természetesen egymástól nagyon különbözőt Bukovinában. Erdélyben és Bessarabiában, s ismét más volt az okiráltságban, tehát részben mindenütt másnak kellett lenni a megoldásnak is.

A reformnak, amely lényegében és részben eredetében is forradalmi volt, mert az orosz mintára volt az elgondolva, az volt a gerince, hogy ha a paraszti birtok bizonyos minimumon alól volt, akkor azt a magánosok, vagy jogi személyek birtokából egészítették ki. (Nem tudjuk, hogy ez csak a kritikus tévedése-e vagy a könyvé is. Szerk.) Ezt az elvet alkalmazták az egész országban, bár az egyes országrészekben eltűnt volt a régi tulajdonosoknak meghagyott hányad. A reform eredménye az lett, hogy a kisbirtokot meghaladó birtokterületek aránya a régi királyságban 48 százalékról 14 százalékra, Bukovinában 25-ről 15-re és Erdélyben 26-ról 14 százalékra hanyatlott. (Természetesen ezek az adatok máris helyesbítésre szorulnak. Szerk.) Bessarabiában pedig 40 százalékról nullára, mert a reformot ott hajtották végre a legszigorúbban. A régi nagybirtokokat teljesen megszüntették és a parasztság számára 11 millió acre területet szabadítottak fel és nagyobb részben már rendelkezésre is bocsátották az új tulajdonosoknak (!).

A reform társadalmi és gazdasági hatásaira nézve Mr. Evans még nem meri levonni a következtetéseket, mivel ehhez még kevés idő telt el, — bár a jelek szerint a mezőgazdaság és a juttatás gyors fejlődésnek indult. (1) De az, hogy

a termelés a reform után nem hanyatlott, nem lephet meg bennünket, ha meggondoljuk, hogy azelőtt a nagybirtokokat is a parasztok kezdelleges módszere szerint művelték. Sokkal fontosabb az a kérdés, hogy az új rendszer mennyiben teszi majd lehetővé a romániai földbirtok jobb technikai felszerelését. Mert a kisajátítást nem lehet megismételni, és csak a berendezés javítása biztosíthatja a nép szaporodását és Románia kivételének fenntartását. Az Economist szerint azonban erre igen kevés kilátás van.

Az Economist meleg dicsőrszavakkal fejezi be a könyvről szóló ismertetését, — mi csak akkor tudunk majd az itteni viszonyok ismerete és átélése alapján véleményét mondani róla, ha a könyv maga is megérkezik.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, május 14.

A világgiacon a francia frank hanyatlása tegnap megállott, sőt árfolyama mára nagyot ugrott, de javultak a többi erős valuták is, legfeltűnőbbben az angol font.

A belföldi pénzügyi piacon tegnap délután a frank zuhanásának megállítására erős kereslet indult francia frankban, egyre emelkedő árfolyamokon; estére 11.75 lejért keresték; Ma délelőtt a kereslet tovább folytatódott, minden árfolyam szakadatlanul emelkedett, aminek az oka, hogy a kivitel pangása folytán eredeti idegen valuta nincs a piacon és mivel szűk séglet állandóan van, a bankok egymás kezében verik fel az árfolyamokat, csak a Banca Nationala energikus közbelépése javíthatna a helyzeten. — Déli záró árfolyamok. Valuták: egy francia frank 12.20, egy angol font 893—894, egy dollár 203.50—204, egy olasz lira 9.10, egy svájci frank 36.50,—36.60, egy cseh korona 5.95, egy lejért 455 magyar korona, 346 osztrák korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi től való eltérések.) Zárjel: egy dollár 5.64 és háromnegyed (+fél), egy angol font 24.68 (+8), száz francia frank 32.30 (+1.70), száz olasz lira 25.15 (+20), száz cseh korona 16.55 (+5), száz dinár 695 (—2 és fél), száz lej 2.85, száz leva 4.10, tízezer magyar korona 0.60 (2 és fél), tízezer osztrák korona 0.7915, száz járadék-márka 132 (+2).

(—) Budapesti értéktőzsde. Tegnap ismét nagy lendülettel és áremelkedésekkel indult az üzem, de később bécsi kínálatra estek az árfolyamok és zárhatkor körülbelül a tegnapielőtti színvonalra hanyatlottak. Záró árfolyamok ezekben: Osztrák hitel 235, Magyar hitel 675, Salgó 737, Rima 156, Déliavasut 80, Államvasut 060, Kohó 625, Atlantika 42, Ganzdanubius 3800, Kőszén 3775, Papír 44, Nasici 2650, Szlavónia 118, Földhitelbank 400, Viktória 290, Kereskedelmi hitel 34, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1500, Beocsini 1200, Láng 175, Lipták 15.5, Schlick 88, Brassói 365, Baróti 8.25, Cukoripar 3250, Klotild 90, Temesi szesz 235, Hungária Műtrágya 260, Olasz Bank 24.5, Angol-Magyar Bank 77, Leszámitoló 95, Magyar-Cseh Bank 31, Nova 177, Kronbergerfa 18.5, Közuti 40, Csáky 23.5, Izzó 700, Magnezit 2400, Viktória Butor 8.75, Ofa 660, Malomsoki 13, Pesti Hazai 4725.

A mai tőzsdénapon nyitáskor az irányzat tartott. Kezdfárfolyamok ezekben: Angol-Magyar 78, Hazai Bank 245, Magyar hitel 668, Leszámitoló 95, Olasz 24, Osztrák hitel 236, Földhitel 375, Kereskedelmi Bank 1450, Egyesült Budapesti fővárosi 200, Általános takaréki 190, Pesti Hazai 425, Első biztosító 12500, Fonciére 335, Borsod-Miskolci 160, Budapesti gőzmalom 160, Királyi 31, Viktória 295, Szász városi 405, Kohó 610, Kőszén 3800, Salgó 725, Urikányi 1225, Atheaneum 180, Frank lin 120, Kunosy 18, Pallas 160, Csáky 23 és fél, Fegyver 1300, Ganz-Danubius 3700, Ganz villamos 1800, Kistarcsai 58, Hofherr 190, Lang 160, Lipták 14 és fél, Magyar acél 290, Lámpa 210, mérleg 27, Rima 150, Rösseman 85, Schlick 86 és fél, Wörner 26, Hazai fa 175, Malomsoky 12 és fél, Ofa 630, Nasici 2625, Viktória 7 és fél, Zabolai 125, Mfr 350, Közuti 39, Déliavasut 71, Nova 175, Államvasut 600, Cukoripar 3300, Szalámi 44, Általános gáz 16, Fővárosi sör 37, Baróti 9, Részvénytör 245, Egisz 45, Spódium 230, Hungária 250, Klein 9, Telefon 185, Boni 90, Brassói 330, Papír 50, Östermelő 298.

Erdély legnagyobb és legelterjedtebb magyar napilapja

SPORT

A francia sajtó a román rugby-csapatról

PARIS, május 10. Ime néhány sajtóvélemény az olimpiádon debütált román rugby csapatról.

„A franciák elejétől végig tuiszárnyalták ellenfeleiket. Könnyű, kétségkívül nagyon könnyű mérkőzés volt s veszélyes optimizmusba ringathatnánk magunkat, ha nem láttuk volna már előre a klasszis differenciát, mely a meccset egy rugby-leckévé alakította át.“ »A román csapatról nem sok mondható. Bátran játszottak, jól üldöztek, de nem nagy biztonság. Ellentétükkel némelyike az első félidőben ügyes volt, de hamar letörték a nálánál hatalmasabbak és gyorsabbak. Bátorságuk mellett ki kell emelni kitűnő kéz és lábügyességüket. De távoli országokban, kelet kapujánál sohasincs alkalmuk jó játékosokkal találkozni. Ez sajnálatraméltó, mert Bukarest a rugby terjesztésének kitűnő centruma lehetne.“ (Auro, sportlap.)

»A pontarány eléggé mutatja, hogy mi volt a mérkőzés s fölment minket hosszabb kommentároktól. Csapatunk végig dominált minden sorában. A románok nem tehettek mást, mint védekeztek. Ebben sok bátorságot mutáltak, de minden rendszer nélkül, s ez magyarázza, hogy csatársorukat oly gyakran törte át a miénk.“ (Le. Journ.)

»A román csapat, mely túl könnyű és különben is nem nagyon gyakorolt, a tizenöt »trikolórral« szemben sok bátortalanul tanúsíthatott. Ezt meg is tette, s sokszor jól reagált, hogy veszélyeztesse a francia csatársort. Azonban a hidegvér és rendszer hiánya következtében egy, vagy két helyzetet elmulasztott, amikor jegyezhető volna. Azonban az is igaz, hogy talán még ezek az esélyek sem kínálkoztak volna, ha a francia csapat nem érezte volna fölényben magát.“ (Intrasigeant.)

»Amint előrelátható volt a francia csapatnak nem került nagy fáradságába, hogy román szövetségeseinket egy nagy győzelmet arasson, akik mindennek dacára, nagyon bátran játszottak, s nem sujtotta le őket az essaiknak nagy száma sem. Ha a becsületet egy szabadrugással meg is mentették, teljesen lefegyverezve látszottak a védelemben.“ (Echo de Paris.)

»A románok sok energiát mutattak. Csapatjuk fiatal, s telve jószándékkal, mely szép játékot akar produkálni, s több játékosuk reális kvalitásokat és rugby játéki iránti kitűnő szellemet árul el.“ (Paris Soir.)

(x) Megérkeztek az egyiptomi és amerikai csapatok Párisba. Párisból jelentik: Az idegen futbalcsapatok közül elsőnek Egyiptom csapata érkezett meg. A francia olimpiai bizottság külön fogadóestélyt rendezett a tiszteletükre. Az egyiptomiak hatalmasan megtermett, bronzbőrü emberek, összesen tizenhét vannak, tizenegy Alexandria és hat Cairó klubjaiból van kiválogatva. Utánuk Ameriká csapata is megérkezett, amely ugyancsak 17 tagból áll. Nagyon biznak a győzelemben, szerintük a futbaltornát megnyerik és ezzel az olimpiai játékok legnagyobb meglepetését akarják kelteni.

(x) Megjelent az FSSR új labdarugószabályzata, magyar nyelven. — Kapható a Brassói Lapok kiadóhivatalában és minden könyvkereskedésben. Ára 20 lej.

(x) A brassói kerületi atletikai bajnokságok. A kerületi atletikai versenyek május hó 17 és 18-án lesznek. A versenyek a hegyi vadászok stadionján fognak lefolyni, és kezdődnek szombaton és tartanak egész vasárnap estig. Az atletikai versenyen értesülésünk szerint indulnak a Brasovia, Coltea, KAC, Hargita, Ivria, és KSE atlétái.

Zsák Zsineg
HAVAS DEZSŐ
TIMIȘOARA 8878 **Kötél**

Lázadó szív

A „Brassói Lapok“ eredeti regénye. (34)

Irta: SZEDERKÉNYI ANNA.

„Kutba estem — ki huz ki? Gyermekkor jáéka...“
... És így tovább szagkattottan, lépéten...

A lapok kicsusztak az ujjai közül.

Választ nem írt egyre sem. Aki küldte, nem is várt választ. Anna érezte ezt. Több volt ez, mint egyszerű levelezés. Akinek azok az irások mentek, az már nem a megkívánt leányzó. Több annál.

Fehér várnok, a néma éjszakában férfikönny-k hullnak róla. Anyafőlt — amikor raborul a véresen vonagló szív. Gyóntatószék — közel hozzá a felséges Isten. Amikor egyedül maradt, újra és újra olvasta a leveleket. Néha azután olybá tűnt föl neki, hogy megtelít körülötte az egész ház, az egész világ fájdalmasan zokogó jajszavakkal. Siert az egész mindenség és a sírás elborította őt is, de nem hagyta, hogy leverje a lábáról. Odamenekedett a gyermekek közé. Azoknak tiszta szeméből tele szivta magát erővel, reménységgel.

Nem lehetséges, hogy ilyen legyen a befejeződés. Valami megoldásnak kell jönnie, kiegyenlítődsének. Megpróbálta elképzelni, maga elé állítani azt az idegen asszonyt. Milyen lehet? Milyen lehet az az asszony, aki csak szobni tud és sohasem gyógyítani?

... A vonat lassított, megérkezett a kis vidéki állomásra. Csomagja nem volt, csak néhány órára rándult ki az intézőkhez a szomszédos fauból. Az ernyőjét levette a hátlóból, leszállt a vonatról. Amint befelé ment, a háta mögött valaki a nevét kiáltotta:

— Anna!

Visszafordult.

Bányai Erzsébet akkor már odaért hozzá. Letette a sárga bőröndöt.

Istenem, milyen véletlen! Ezt igazán nem gondoltam volna. Hogy kerülsz te ide? — Én nagyon egyszerűen. A szomszéd faluban van az arváház, ahol lakunk. De hol jársz itt te?

— Én kis pihenésre jöttem le a rokonaimhoz, a jegyzőkhöz. Valami járvány van az iskolában, szünetet kaptunk és én síctem felhasználni.

— Gyalog jössz be a faluba, vagy várvalaki?

— Bizony én váratlanul jövök. Nem is értesítettem őket. Szép idő van, a táskámat itt hagyom az örnél, majd kiküldenek érte.

— Akkor indulhatunk.

— Hallgatva mentek az országuton. Kétoldalt fiatal akácok, még alig kapaszkodtak bele a földbe; új-ültetések. Beljebb a földek szélén is gyümölcsfacsemetek. A fásítás megkezdődött végre a nagy pusztítás után. Anna megállott az út közepén. A kalapját levette volt, az úde szél szétzilálta ragyogó, selymes haját és rózsásra fújta az arcát. Nézte a fiatal fácskákat.

— Látod, már ültetnek. Addig és addig beszéltem a lelkükre, amíg végre sikerülni fog. Mert nem is gondolnád: eleinte hallani sem akartak róla. Azt kérdezték: „Kinek? Minek?“ „Azoknak, akik utánunk jönnek.“ Csak a vállukat rángatták nemtörődően, semmibe vevően. Pedig mincs vigasztalanabb, embertelenebb látvány, mint a faktól leberelt föld. A föld fak nélkül, virágok nélkül. Amikor mi ebbe a faluba jöttünk, az első vasárnap délután kisétáltam a temetőbe. No, olyan temetőt sem láttam még életemben. Legázolt sírok és a sírokon de egyetlen virág sem, egyetlenegy fa sem, tudja Isten, még a fű is kiveszett belőle. Csak a kopár, poros pupok és a pupok fölött a komor, kemény kövek. Olyan temetőt még nem láttam. Igazi temető. Pusztulás, a reménységnek egyetlen zöld levele, vigasztaló virágja nélkül. Halál — feltámadás nélkül. Soha életemben nem éreztem még olyan szomorúságot. Kérdősködtem. Kiirtották a temetőt a kommun alatt. Nem akadt embe, aki megkezdje az új ültetést. A sírokra ültetni. Életet kezdeni — a temetőben. Ehhez szív kell...

Egy pillanatra elhallgatott, azután egyszerűen tette hozzá:

— Elkezdtem én. Mert én hiszek a jobbrafordulásban. Én nem akarok kétségbeesni, én nem akarom és nem is fogom elhinni, hogy ez az élet csak rosszat tudna adni. El fog jönni a nagy jutalmazás. A nagy felszabadulás. Beérk majd a termés, csak dolgozni kell szüntelen, törni a rögöt, elvetni a jó magot. Nézd, hogy virul, fakad, él, nevet köröskörül. Nem lehetséges, hogy itt az embernek csak szenvedés jusson /osztályrésztül. Én hiszek a jóban. (Folyt. köv.)

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája.

7090—1924 tan. szám.

Hirdetmény.

Az 1926. évre szóló állítási lajstromnak végleges összeállítása, valamint az 1927. és 1928. évre vonatkozó állítási lajstromoknak előkészítése céljából a következő évfolyamokban Brassóban, vagy más helyt született de szülőikkel együtt itt lakó ifjak iratnak össze:

1). Az utolsó sorozásnál (1922. évi április havában) testi fogyatkozás miatt visszaállított (amánat) 1902 és 1903 évben született ifjak, 2). Az 1904, 1905. és 1906. évben született, de sorozás alá még nem került ifjak. Az összeírás a városi tanács katonai ügyosztályában (Kapu-uca 63 házsz.) városrészenként a következő napokon mindenkor délelőtt 8—12 óráig történik:

1). 1924. évi május hó 19-én a bolgárszegi városrészben lakó ifjak.

2). 1924. évi május 20-án a belvárosban lakó ifjak.

3). 1924. évi május hó 21-én az óbrassói városrészben lakó ifjak.

4). 1924. évi május hó 22-án a bolyonyai városrészben lakó ifjak.

5). 1924. évi május hó 24-én az alkerületekben (Méhaskert, Cukorgyár, Cementgyár, Honterius, Noa, Derestyé, Alsó, és Felsőtömös, Predeal) lakó ifjak, valamint a más városrészekből esetleg visszamaradt még össze nem irt ifjak.

Miután az összes a fenti évfolyamotba tartozó férfiak irandók össze, az összesen közalkalmazottaknak, tehát a pénzügyigazgatóság, törvényszék, vasutak, posta stb. stb. alkalmazottjainak is jelenkezniük kell, még pedig tekintet nélkül arra, hogy jelenleg otthon vannak-e vagy nem.

A távollévők bevonultak a hozzátartozók által jelentendők be.

Katonai vagy más igazoló okmányok, keresztlevél elhozandók.

Azon ifjak vagy hozzátartozók, akik a határidőszerűt bejelentést elmulasztják a román védőtörvény és a védőtörvényhez kiadott utasítás rendelkezései értelmében hadbírószág elé állíthatnak és ez által elítélhetnek.

Brassó, 1924. május hó 2-án.

9022 A városi tanács.

6949—924 tan. szám.

Pályázati hirdetmény.

A vár. pénztárnál és a számvevőség-nél alkotott új állások betöltése tárgyában. Őt új hivatalnoki állás betöltendő.

Ezen állások betöltésére vonatkozó feltételek a közhivatalnokok szabályrendeletéhez kiadott végreh. utasítás rendelkezései által állapítottak meg.

Ezen szabályrendelet szerint a járandóságok is állapítottak meg.

Pályázók az írásbeli bélyegezett és a kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket a brassói vár. tanácsnál f. évi június hó 7-ig bezárólag beadni tartoznak.

Brassó, 1924 március hó 10-én.

9142 A városi tanács.

Hirdetmény

a községi díjak befizetésére vonatkozólag.

Mindazok, kik vízdi, csatornázási díj, valamint utépitési díj megváltása fizetésére kötelesek, ezennel felhívjuk, hogy a folyó év negyedére esedékes összegeket legkésőbb f. é. május hó 24-éig a városi adópénztárnál befizetni el ne mulasszák. Fenti határidő leteltével a behajtás végrehajtási uton eszközöltetik.

Brassó, 1924 évi május hó 12-én.

9141 A városi adóhivatal.

Rézgálic**igen olcsó áron**

minden mennyiségben kapható:

E. Sz. G. E. Géposztálya
NAGYSZEBEN, SÓ-UCCA 22 SZ.
MEDGYES, LAKTANYATÉR.
SEGESVÁR, BAJOR-UCCA.
M-VÁSÁRHÉLY, KÁLVIN-TÉR.

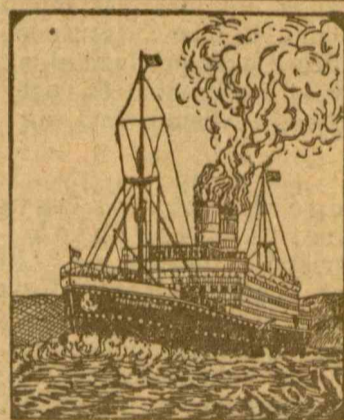
Padlófénymázak,
Emailfénymázak, fehér és színes,
Anilinfestékek,
fa, gyapju, pamut, ruhák és husvéti tojás festékek
részére,
csak a legjobb gyártmányok. A leggazdagabb választékban
olcsó árak mellett TEUTSCH GY. drogéria
Brassó, Kolostor-uca 5.

VÉGRE
KAPHATÓ A JÓ MINŐSÉGŰ
Dreher-Haggenmacher
KÉRJÜK MINDENÜTT! **sör!** KÉRJÜK MINDENÜTT!

SILVANIA MŰSZAKI R.-T.
BRASSÓ, TEHÉNYPIAC 7.
SÜRGÖNYCÍM: „SILVANIA.” TELEFON: 89.

Állandóan raktáron vannak különböző üzemekhez szükséges
műszaki cikkek,
u. m. keret-, kör- és szalagfűrészlapok, hasasfűrészek,
gyalukések, csiszolóáruk, reszelők, gépszijak, tömítő-
anyagok, csapágyfémek, gummiáruk, olajok és armaturák.
Fű- és vasmegmunkológépek, villany- és benzinmotorok.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

FIGYELEM!

A dél-amerikai kvóta
még nem telt be,
mivel az oda való kivándorlás most korlátlan. Aki tehát
gyorsan akar Argentiniába utazni, kérjen pros-
vagy Braziliába utazni, mert a

COSULICH LINE
BUCUREȘTI, Cal. Griviței 181.

Legolcsóbb és legkényelmesebb utazási lehetőség Amerika, Canada, Argentína és Braziliába.
vasúttal való utazás a hajóig csak 48 óráig tart. Csak egy határ!

LUPOSCHAINZKY TESTVÉREK ÉS KAUFMÉS
BRASSÓ, KÖZÉP-UCCA 41a. SZ.

Géperőre berendezett
autójavító-műhely.

Elvállal minden szakmába vágó munkát
legolcsóbb árakkal, elsőrendű
kivitelben és legrövi-
debb idő alatt.

Saját vasesztergályos és hegesztő beren-
dezéssel rendelkezésre állunk.

Május 15-én, csütörtökön megnyílik a
TRÄNENGRUBE
kerthelyisége. — Jó ízű ételek, finom
italok, pontos kiszolgálás. — Minden
este cigányzene. A n. é. közönség
b. pártfogását kéri **ZÉJ JÓZSEF.**
9143

KELEMENNE ZATHURECZKY BERTA
a most elhunyt kiváló írónő utolsó regénye

SIMONYI
OBESTERNÉ
most jelen meg! ÁRA 70— LEI.

Kapható minden könyvkereskedésben, a Bras-
sói Lapok bizományosainál és az összeg elő-
zetes befizetése mellett megrendelhető a Bras-
sói Lapok könyvosztályától Brassó, Kapu-u. 66.

Hentesüzlet
a város közepén, kézi hajtású gé-
pekkel és áruaktárral együtt
kész pénz fizetés ellenében
eladó.
Cím 9144 szám alatt a kiadóban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2— lel. — Vastagabb betűvel
4— lel. — Legkisebb apróhirdetés 20 lel.

**Keresek fiatal egészséges lise-
ta dadát május végére. Ajánl-
kozó irjanak Rendsze elő-
jelügere a Brassói Lapok kiadó
hivatalába.**

Toplicza és Borszék-fürdőre autójárat június 15-
15-étől szeptember 15-ig, benzin, olaj a fürdőn kap-
ható. Május 15-étől autó már rendelhető. Szállás-
autóvállalat. 9110

Szovátafürdő központjában igen szép 6 szoba-
és 2 konyhás emeletes villa teljesen új beren-
déssel családi okokból jutányos áron eladó. Ma-
tekinthető kocsik és vendégszoba, Borbély Gy.
Szovátafürdő. 9111

Több vadonatúj hálószoba berendezés, szelők-
szekrény, olcsón eladó. Vár-uca 56. 9112

Eladó egy kétjártu malom 18 HP. benzín-
motor, kövek francia 36 os, jó vidék, épületek-
szerelék prima gyári. Ára 820,000 lei. Szabó Lajos
Székelydája. up. Homoródszentpál. Jud. Odorheiu. 9113

Jól főzni tudó gazdasszonyt keresek, aki a te-
laláshoz is ért. Cím: Berkovitsné Brassó, Kőrhe-
uca 47 sz. 9114

Keresek jól főzni tudó gazdasszonyt. Cím:
Wekler Dániel, Ștefan Voda, comitat Bacau. 9008

Tusnádfürdőn szobák pensióval és pes-
sio nélkül foglalkozhatók. Június hónap 30% re-
vezmény. Érdeklődni: Adler, Kapu-u. 14. 9004

Az Eforia gőzfürdőnek szüksége van egy **mas-
seur-re** és egy masszázsozó nőre, akik állás-
kat azonnal elfogadhatják. Gyakorlattal bíró
előnyben részesülnek. 9005

Asszonyok könnyű munkára félma-
pos állandó foglalkozásra kerestetnek. Jelentkez-
ni lehet Lanczet M. fia cégénél Marosvásárhely, Fő-
ter 64. 9006

Eladó 10 lóerős benzinmotor 1070 mm. csép-
lőszekrényvel Clayton Schutthleworth gyártmány.
Cím: Nika József Komolau, Háromszék megye. 9115

Legmagasabb árat fizetek brilliá-
sokért, gyémántokért, törött arany-, platina- és
ezüstért. H. Osterstetzer, Brassó, Buzasor 9. 8392

„Kicsikém” jelügere levél van a kiadóhivatalban.
9116

Malom szerelést és javítást vállal Mühlbacher
János asztalos, malom szerelő Hosszu-u. 27. háza
az udvarban. 9117

Elegáns női kosztüm és ruhákat so-
lid árakban készítek és pontos szabásra tanított
Kórház-u. 68. hátul emelet. 9118

Egy jó **asztalos műhely** haszonbért
kiadó, **ugyanott** 4 kovács tanuló felvételül
Kovács Ignác kocsigyártó, Str. Lungă 131. 9119

Eladó egy cipész kalangép, kéziszekér, szel-
rények, konyhakályha. Hátulso kőbánya 29. 9120

Több évi gyakorlattal bíró boksz készítő
timármester állást keres, elmegy a Regátba is.
Cím 9136 szám alatt a kiadóban. 9121

Egy **szép fekvésű villa** és lakóház te-
lek azonnal eladó Alsófény-u. 3. — Érdeklődni
ugyanott. 9122

**2 férfitiszabó segéd nagy mun-
kához állandó alkalmazás**
kaphat Bartha és Vas férfitiszabó
üzlet, Sft. Gheorghe. 9123

Une dame française cherche situation comm-
dame de compagnie ou près d'enfants dans bonne
maison. S'adresser à l'administration sous „Lila”
9124

Elsőrendű, intelligens, a gépészeti téren elsőrang-
szakudással bíró, kitűnő, rendszere elő gépész állás-
keres. Díkó főgépész, Zorentul-Maria 9125

Eladó 1 HP. Ruston-Proktor kazán, 1 Clayton
Schutthleworth cséplőszekrény 1000 mm. egy hars-
fejű Hoffher és Schrantz. Az egész kifogástalan.
szijazattal és teljesen üzemképes állapotban. Meg-
tekinthető Köpeczen Oer Istvánnál. Levelekre nem
válaszolok. 9126

Hoffher és Schrantz 1000 mm. gőzcséplőkészlet
15 éves és Hoffher kisebb purificator eladó. Aszó
Lajos Timișoara, IV. Str. Gării No 4. 9127

Egy **fehérnemű varrónő** kerestetik házhöz
aki nagyon pontos és a fehérnemű varrás minden
ágában tökéletes. Lópiac 2. hátul az udvarban. 9128

Hosszúfalú főuccájában a 952. számú kö-
ház, mely áll 3 szoba, konyha, istálló, udvar stb.
önkéntes árverésen 1924 május 18-án délelőtt 10
órákor eladatik Dr. Pap Endre ügyvédi irodájában. 9129

Több jó munkás szabósegédet és ki-
jót varróleányt keresek azonnali felvételre. Farsc-
et Co. Szent János-u. 5. 9130

Építési munka. A Transilvania Faipar
és Kereskedelmi R.-t. Kut-uca 9/b. szám alatti há-
zának kibővítéséhez szükséges összes építési mun-
káját (kőműves, ács, asztalos, mázó, csatornázó,
1924. május 25-én délután 4 órákor ugyanezen háza-
ban levő irodájában megtartandó szó és írásbeli
versenytergyaláson kiadja. Terv és költségvetés
ugyanacsak a társaság irodájában előzetesen is meg-
tekinthető. 9131

SATMAR 4309
DACIA

(volt Panoonia) szedi, da, ártóram és kőváz. Kitűnő konyha
előszobát, hálószobát, vízvezetékkel és központi fűtő